

25 września 1928 r.

URZĄD PATENTOWY

AO16

65/02

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 8502.

Kl. 45 ~~a~~ 36.

Rudolf Ventzki
(Eislingen, Niemcy).

45a, 65/02

Pług z ramą, obracającą się około wykorbionego wału.

Zgłoszono 1 marca 1926 r.

Udzielono 25 lutego 1928 r.

Pierwszeństwo: 11 marca 1925 r. (Niemcy).

W pługach, poruszanych liną pociągową, podnoszenie i opuszczanie pługa odbywa się zapomocą linki, pociąganej przez kierowcę, przyczem jedno pociągnięcie przestawia pług w położenie robocze, a drugie pociągnięcie wywołuje przeciwny skutek.

Podnoszenie i opuszczanie pługa umożliwia wykorbienie osi kół. Rama pługa jest tak połączona z wykorbieniem, że przy dolnem położeniu wykorbienia pług zajmuje położenie robocze i odwrotnie. Do przedstawiania wykorbionej osi służy grzebień zazębiony lub inne urządzenie, zazębiające się z kołem zębatem, uruchomianem przez koło biegowe pługa. Konstrukcja ta była skomplikowana i droga.

Wynalazek niniejszy upraszcza znacznie opisane urządzenie, odrzucając grzebień i koło zębate, i polega na tem, że z jednym z kół biegowych wykorbionej osi połączone jest koło, lub tarcza zębata, której zęby mogą być od siebie dość znacznie oddalone, gdyż nie potrzeba ich dużo i w praktyce wystarcza 8. Wskutek tego wykonanie tej tarczy może być bardzo proste, np. można zastosować zazębienie punktowe. Do ramy pługa przymocowuje się zawiasowo zapadkę pociągową, która może zaskakiwać w zęby tarczy, poczem sprężyna wyciąga ją z pomiędzy zębów. Kierowca zapomocą dźwigni może przestawić zapadkę tak, że obracanie się koła biegowego podnosi za pośrednictwem zapadki

ramę z pługiem. Zęby tarczy, gdy rama zajęła już położenie górne i została zaryglowana przez inną zapadkę, służą jednocześnie do samoczynnego odrzucania zapadki; umocowanie ramy odbywa się za pomocą innej zapadki, która chwyta za poprzeczny czop wykorbienia i jest połączona sztywnie ze wspomnianą dźwignią. Jeżeli kierowca za pomocą linki przestawi dźwignię po raz wtóry, to zapadka ryglująca zwalnia ramę i pług powraca w położenie robocze pod działaniem własnego ciężaru.

Zapadka pociągowa nie powinna wchodzić w zęby tarczy, gdy rama z pługiem opada, bo toby nie tylko powstrzymało ten ruch, lecz mogłoby spowodować uszkodzenie mechanizmu; dlatego na wykorbionym ramieniu osi znajduje się wyskok, który uniemożliwia zaskoczenie zapadki w niewłaściwym czasie.

Na rysunku przedstawiono przykład wykonania przedmiotu wynalazku w trzech różnych położeniach, przyczem narysowano tylko te części, które są konieczne do zrozumienia rzeczy.

Rama a , do której przymocowany jest znanym sposobem pług b w miejscu a' jest połączona jak zwykle z linką pociagową. Na osi c są, jak zwykle, osadzone koła, przyczem d oznacza koło biegowe. Oś c jest wykorbiona, a na czopie c' korby osadzone jest rama a .

Z kołem biegowym d łączy się tarcza e , zaopatrzona w osiem czopów e' , stanowiących jej uzębienie punktowe. Na ramie a znajduje się wspornik f , na którym w miejscu g' znajduje się zapadka pociągowa g ; w położeniu górnym (spoczynkowym) zapadkę przytrzymuje sprężyna g_1 .

Czop g' , na którym obraca się zapadka pociągowa g , jest zarazem osią dźwigni sterowej h , uruchamianej przez kierowcę za pomocą linki h' . Sprężyna h_2 usiłuje przy-

trzymywać dźwignię h w położeniu takim, jak na fig. 1.

Z dźwignią h jest połączona przegubowo zapadka k , obciążona dostatecznie własnym ciężarem, albo też podlegająca dodatkowo działaniu sprężyny. Zapadka k może działać swą powierzchnią naciskową k' na boczny wyskok g_3 zapadki g . Pociągnięta linką h' dźwignia h przechyliła się w lewo, i zapadka k wciska zapadkę g między zęby e' tarczy e , obracającej się wraz z kołem biegowym d . Przy położeniu korby, jakie zajmuje rama w czasie jazdy (fig. 3), wyskok m podtrzymuje boczną krawędź k_2 zapadki k , a, przy odchyleniu dźwigni h , krawędź k_2 przesuwana się po wyskoku m , nie działając na wyskok g_3 zapadki g .

Działanie opisanego urządzenia jest następujące:

W położeniu roboczym (fig. 1) żadna zapadka nie działa. Jeżeli się pociągnie za linkę h' , to dźwignia h naciska swą zapadką k wyskok g_3 zapadki g , której hak g_2 wchodzi w obrys prawego górnego kwadranta punktowego uzębienia e' , wtedy najbliższy ząb e' chwyta zapadkę i ciągnie za sobą; zapadka za pośrednictwem wspornika f obraca ramę a około osi c tak, że rama przechodzi w położenie, uwidocznione na fig. 3, na której też widać, że następny ząb e' znowu odrzuca zapadkę pociagową.

Zapadka i , połączona z dźwignią h , chwyta w międzyczasie czop c_3 ramienia c_3 , i w momencie, gdy zapadka g zostanie zwolniona, powstaje sztywny układ, składający się z części $a - f$ ramy, z części korby c' i c'' oraz zapadki i . W ten sposób pług jest w swoim górnym położeniu zaryglowany (fig. 3).

Jeżeli teraz znowu pociągnie się linkę h' , to zapadka i rozłącza się z czopem c_3 , a rama a opada w położenie robocze, przyczem wykorbiona oś c , c' odchyła się wstecz. W czasie tego ruchu występ m niedopu-

szcza, aby zapadka g zaskoczyła w zęby e' . Zeskoczenie zapadki g staje się możliwe dopiero wtedy, jeżeli pług zajmował przedtem położenie robocze, bo dopiero wtedy wyskok m zajmuje takie położenie, że zapadka k może (za pośrednictwem wyskoku g_3) wstawić zapadkę g między zęby e' .

Dla wynalazku nie jest oczywiście istotną cechą zastosowanie zazębienia punktowego, może to być zazębienie dowolne, lecz w każdym razie konstrukcja może być prosta, bo ilość koniecznych zębów jest niewielka. Można, np., użyć tarczy, zaopatrzonej w nacięcia na obwodzie o długości, odpowiadającej odstępowi zębów e' . Część sprzęgowa g nie musi być wykonana w postaci pociągowej zapadki, bo wynalazek polega na tem, że ramę sprzęga się z jakąś odpowiednią częścią, osadzoną na csi lub na kole biegowym, aby ją zmusić do wykonania częściowego obrotu wraz z kołem biegowym, przyczem część sprzęgowa przestaje działać w stosownej chwili samoczynnie. Przy użyciu takiego zazębienia, jak opisano, konstrukcja jest szczególnie prosta, bo same zęby wyłączają samoczynnie zapadkę.

Stopień zagłębienia się pługa reguluje ramie o , nasadzone na korbę c jako jej przedłużenie. Na przednim końcu ramy znajduje się koziół p , przez łożysko którego przechodzi drążek, zaopatrzony na końcu w śruby z naśrubkiem, osadzonym wahadłowo w ramieniu o . Stopień zagłębienia się pługa ogranicza pierścień q' na drążku q , opierający się na przedniej powierzchni kozła p . Na drążku q jest osadzona korba ręczna r , obsługiwana przez kierowcę, który może w czasie pracy zmniejszać głębokość brzozy.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Pług z ramą, obracającą się około wykręconej osi, znamieny tem, że kierowca może zapomocą haka (g), zaskakującego między zęby tarczy zębatej (e), połączonej z kołem biegowym (d), sprzęgać ramę (a) z kołem biegowym w ten sposób, że powstaje kolankowy czworobok (g, c', c, g_2) który, wprowadzony w ruch przez koło biegowe, odchyła wykręcenie osi do położenia jałowego, poczem samoczynnie wskutek odrzucenia haka (g) przez tarczę zębatą (e) przestaje działać.

2. Pług według zastrz. 1, znamieny tem, że z dźwignią sterową h , podlegającą działaniu sprężyny h_2 i obsługiwanej przez kierowcę, jest sztywnie połączona zapadka, która w momencie osiągnięcia przez pług położenia jałowego (do jazdy) chwytą swym hakiem (i') poprzecznie skierowany czop (c_2), znajdujący się na ramieniu (c_3) korby.

3. Pług według zastrz. 1, znamieny tem, że zapadka pociągowa (g) jest osadzona na wspólnym czopie (g') wraz z dźwignią sterową (h) i podlega działaniu sprężyny (g_2), usiłującej ją wyłączyć, natomiast na dźwigni (h) znajduje się również zapadka (k), która powoduje sprzęganie się dźwigni (h) z zapadką (g), o ile ta ostatnia nie jest przytrzymywana w położeniu nieczynnym przez występ (m), znajdujący się na ramieniu (c_3) korby.

Rudolf Ventzki.

Zastępca: Dr. inż. M. Kryzan,
rzecznik patentowy.

